

Es compleixen tres mesos de la nova llei anti-tabac

El Pla Integral de Prevenció i Control del Tabaquisme obre nous camins de salut pública

Tres mesos després de l'aprovació pel Consell de Ministres del Pla Integral de Prevenció i Control del Tabaquisme, el ministeri de Sanitat ja prepara diferents lleis per regular aspectes com l'equiparació sobre patrocini, publicitat i promoció dels nous productes del tabac amb el tabac tradicional, la garantia de nous espais lliures de fum, l'empaquetat, la transposició de la normativa europea en aquest àmbit o la política fiscal d'aquests productes.

Aquesta és la línia de treball que s'està desenvolupant arran de l'èxit de l'aprovació del Pla Integral contra el tabaquisme 2024-2027, aprovat el passat 30 d'abril i orientat a reduir el consum de tabac al país i enfocat a aconseguir una generació lliure de tabac a Espanya.

La realitat estadística, però, continua sent molt preocupant ja que el nombre de fumadors a tot l'Estat va passar d'un 23,2 % el 2022 a un 41% el 2023, segons un estudi de salut recent, dades que van fer manifestar al president de la Comissió Nacional per la Prevenció del Tabaquisme, Francisco Pascual, que estava convençut que darrere aquesta dada hi havia un clar incompliment de la legislació vigent. També la Societat Espanyola de Medicina de Família va alertar que, segons les seves dades, un 19% dels adolescents del país s'han deixat endur per la moda dels «vapeadors».

No obstant això, dels 36 milions llargs de cigarretes que es consumien a Espanya l'any 2012, s'ha passat a poc més de 17 milions al 2022, xifra que encara resulta enorme després de les mesures aplicades. Per Comunitats Autònomes, allà on més es fumava al 2022 era Extremadura i Múrcia (entre el 21 i el 25% de la població més gran de 18 anys) i, on menys, al País Basc i Navarra, Galícia, Madrid i Aragó (entre el 15 i el 18% de la població). A Cata-

Malgrat les mesures aplicades, es va detectar un increment del consum de tabac entre el 2022 i el 2023, que s'atribueix a un clar incompliment de la legislació

Matèries perilloses del tabac

A Catalunya el consum de tabac afecta a entre el 19 i el 21% de la població, per sobre de Madrid, País Basc, Navarra, Aragó i Galícia

lunya ens situàvem entre el 19 i el 21%, en el mateix percentatge que Castella-La Manxa, Andalusia i el País Valencià. Les quatre comunitats restants es trobaven entre el 18-19% de la població adulta.

En aquest sentit, l'aprovació del Pla Integral de Prevenció i Control del Tabaquisme, tenia com objectiu coordinar les actuacions sanitàries i els recursos disponibles per millorar l'atenció als fumadors, protegir alhora el dret a la salut de la ciutadania potenciant entorns i estils de vida saludables, i promoure alternatives al tabaquisme.

En l'elaboració del pla va participar el Ministeri de Sanitat i altres departaments ministerials, el Grup de Treball Tècnic de Responsables de Tabaquisme a les diferents Comunitats, la FEMP i les societats científiques i entitats relacionades. L'objectiu últim és reduir la prevalència del consum de tabac i productes relacionats (cigarretes electròniques, amb i sense nicotina, productes a base d'herbes per fumar, bossetes de nicotina o qualsevol altre producte que contingui nicotina, bé natural o sintètica, o encara que no la tingui, que convidi a l'acte de fumar), així com impedir l'exposició ambiental a les emissions del tabac. Per això el Pla insisteix a conscienciar els ciutadans sobre la conveniència de no fumar en cap cas en espais privats (la llar, les oficines, els vehicles) especial-

ment en els casos que hi hagi convivència directa amb persones, vulnerables o no, que es veuran afectades directament per aquesta exposició al fum.

Alhora el Pla es proposa fomentar l'abandonament del tabaquisme, potenciat l'assistència primària pels tractaments anti-tabac, incloure en la cartera de serveis del SNS la intervenció en tabaquisme en l'àmbit hospitalari i implan-

tar un sistema d'identificació dels fumadors mitjançant la Història Clínica Digital. També es tracta d'aconseguir que tots els professionals sanitaris facin servir les mateixes estratègies enfront el tabaquisme; modificar els criteris d'inclusió de les persones fumadores en el programa per deixar de fumar amb fàrmacs finançats; incorporar a la cartera bàsica de prestacions farmacèutiques els medicaments adequats pel tractament de l'addicció, i facilitar-ne la disponibilitat i difondre material informatiu (amb perspectiva de gènere) i posar en marxa línies de telèfon de suport gratuït així com recursos web, a la xarxa, o aplicacions de mòbil.

Un altre dels objectius de la llei es posar límits a l'exposició ambiental en espais públics i privats, de manera que s'ampliïn els espais sense fum, es prohibeixin els dispositius d'un sol ús relacionats amb el tabac, s'incrementi la inspecció per fer complir la legislació vigent (especialment en centres sanitaris, educatius i socials), s'ajudi a la sensibilització ciutadana, informant dels espais sense fum, i es promoguin iniciatives de lleure, lliures de fum, la

cerca d'alternatives productives al cultiu del tabac i l'impuls d'ordenances municipals que prohibeixin llençar burilles al carrer o en espais naturals, com a les platges, per exemple.

Alhora, aquestes mesures han d'anar en paral·lel a l'increment de la recerca aplicada i la monitorització en el control del tabaquisme i la potenciació d'una coordinació legislativa adequada, amb el suport europeu i que impulsi i desenvolupi instruments cívicis de control del tabaquisme.

Es tracta de conscienciar la població que no s'ha de fumar en espais tancats davant de persones vulnerables o no, ni llençar burilles al carrer